Lieta Nr.C10052614
Lietas arhīva Nr.C 0072-16/05

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2016.gada 1.aprīlī, Bauskā

Bauskas rajona tiesa
tiesnese I.Tikuma, izskatījusi rakstveida procesā civillietu **AS „NORVIK BANKA”** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par naudas piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

AS „NORVIK BANKA” (turpmāk – Prasītājs) cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētāja) par naudas piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 27.martā starp Prasītāju un Atbildētāju noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr.PTK-005002 (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru Atbildētājai piešķirts patēriņa kredīts 1280,58 *euro* ar procentu likmi 21% gadā un ar atmaksas termiņu 48 mēneši.

Saskaņā ar Līguma maksājumu grafiku Atbildētājai jāveic maksājumi līdz katra mēneša 10 datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos Atbildētājas kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

Saskaņā ar Līguma 8.1.apakšpunktu, par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem Atbildētājai jāmaksā Prasītājam līgumsods 0,3% dienā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas. Līguma 8.2.apakšpunkts nosaka, ka līgumsoda samaksa neatbrīvo Atbildētāju no Līgumā noteikto saistību izpildes.

Atbildētāja nepildīja ar Līgumu uzņemtās saistības, jo nenodrošināja, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta maksājumu veikšanai. Pēdējais maksājums saņemts 2009.gada 10.jūnijā 40,20 *euro* apmērā.

Līguma 9.1.1.apakšpunkts nosaka, ka Atbildētājai ir pienākums atmaksāt saņemto kredītu, samaksāt procentus un pienācīgi izpildīt citas Līgumā minētās saistības. Savukārt Līguma 9.1.2.apakšpunkts nosaka, ka Atbildētājai ir pienākums nodrošināt, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos Atbildētājas kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas maksājumu veikšanai.

Prasītājs 2014.gada 13.februārī nosūtīja Atbildētājai pirmstiesas brīdinājumu.

Prasītājs aprēķināja līgumiskos procentus līdz 2011.gada 10.aprīlim, sākot ar 2011.gada 11.aprīli Prasītājs tiesīgs aprēķināt likumiskos procentus, kas aprēķināti par laika periodu no 2011.gada 11.aprīļa līdz 2014.gada 25.martam, 131,05 *euro.*

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1589., 1717.pantu, 1720.panta otro punktu, 1753., 1756., 1757.pantu, 1759.panta pirmo punktu, 1762.panta pirmo punktu, 1764., 1765.panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943.pantu un 1946.panta pirmo daļu.

Lūdz piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājam pamatparādu 727,02 *euro*, līgumiskos procentus 157,78 *euro,* likumiskos procentus 131,05 *euro*, līgumsodu 727,02 *euro*, noteikt Prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas. Prasītājs nelūdz uzklausīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese,- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

CPL $56.^{2}$ panta pirmajā daļā noteikta kārtībā, kādā dokumentus piegādā personai, kurai dzīvesvieta, atrašanās vieta vai juridiskā adrese nav Latvijā un kuras dzīvesvieta ir zināma.

Ņemot vērā, ka Atbildētāja Iedzīvotāju reģistram paziņojusi savu uzturēšanās adresi ārvalstīs, tiesa sūtījusi tiesas dokumentus Atbildētājai uz norādīto adresi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007.gada 13.novembra regulu (EK) Nr.1393/2007 „Par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs” (turpmāk – Regula).

Atbilstoši CPL $56.^{2}$pantam Atbildētājai par lietas ierosināšanu un paskaidrojumu sniegšanu, nosūtot prasības pieteikumu, paziņots uz Iedzīvotāju reģistrā norādīto uzturēšanās adresi Regulā paredzētajā kārtībā. Tiesā saņemts apliecinājums no ārvalsts kompetentās iestādes, ka tiesas dokumenti Atbildētājai izsniegti 2014.gada 28.jūlijā (lietas 30.-31.lapa).

Atbildētāja nav iesniegusi rakstveida paskaidrojumu par prasību, nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbilstoši CPL $250.^{25}$pantam noteikta lietas skatīšana rakstveida procesā, par ko pusēm paziņots. Atbildētājai paziņojums nosūtīts uz uzturēšanās adresi CPL $56.^{2}$pantā noteiktā kārtībā. Tiesā saņemts apliecinājums no ārvalsts kompetentās iestādes, ka tiesas dokumenti Atbildētājai izsniegti 2015.gada 23.novembrī (lietas 88.lapa).

Tiesa atzīst, ka par procesu Atbildētājai paziņots savlaicīgi. Tiesai ir pamats atzīt, ka Atbildētāja nevēlas izmantot savas tiesības. Ievērojot minēto un apstākli, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis lietas izskatīšanai, tiesa atzīst, ka lietu iespējams izskatīt rakstveida procesā noteiktajā datumā.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma daļēji.

Civillikuma (turpmāk – CL) 1402.pantā noteikts, ka *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

CL 1511.pantā noteikts, ka *līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).*

CL 1590.pantā noteikts, ka *katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.*

CL 1934.pants nosaka, ka *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.*

CL 1943.pantā noteikts, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

CL 1756.pantā noteikts, ka *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.*

CL 1753.pantā noteikts, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

CL 1946.panta pirmā daļa paredz, ka *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai, ja parādnieks pielaidis nokavējumu.*

Lietā pierādīts, ka 2007.gada 27.martā starp Prasītāju kā aizdevēju un Atbildētāju kā aizņēmēju noslēgts Aizdevuma līgums Nr.PTK-005002 (turpmāk – Līgums), saskaņā ar kuru Prasītājs piešķir Atbildētājai aizdevumu Ls 900.

Līgumā nolīgti procenti par aizdevuma izmantošanu- 21% gadā, kredīta beigu termiņš noteikts 2011.gada 10.aprīlis. Līguma noteikumu 5.1.apakšpunktā noteikts, ka aizņēmējs maksā procentus par kredīta izmantošanu atbilstoši Līgumā norādītai procentu likmei un maksājumu grafikā norādītajā apmērā. Aizdevums un procenti maksājami saskaņā ar Līgumam pievienoto grafiku katra mēneša 10.datumā no 2007.gada 27.marta līdz 2011.gada 10.aprīlim (lietas 11.-12.lapa).

Aizdevuma konta izraksts pierāda aizdevuma izsniegšanu (lietas 13.lapa).

CL 1587.pantā noteikts, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

CL 1828.pantā noteikts, *ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu* [..]

Tiesa atzina, ka puses noslēdza aizdevuma līgumu. Līgums nav apstrīdēts un tas kā tiesīgi noslēgts izpildāms. Ar Līgumu ir pierādīts, ka Atbildētāja uzņēmās saistības atmaksāt Prasītājam aizdevumu un maksāt procentus par tā izmantošanu, veicot maksājumus grafikā norādītos termiņos un apmēros līdz 2011.gada 10.aprīlim.

Tiesa atzīst, ka saistību izpildes termiņš ir iestājies.

Prasītājs norāda, ka Atbildētāja nepildīja saistības. No Prasītāja iesniegtā aprēķina redzams, ka maksājumi veikti līdz 2009.gada jūnijam, pamatsummas parāds ir 727,02 *euro*, līgumiskie procenti par aizdevuma lietošanu no 2009.gada 10.jūlija līdz 2011.gada 10.aprīlim 157,78 *euro* (lietas 14.-15.lapa).

CL 1838.pantā noteikts, *ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.*

Atbildētāja nav iesniegusi tiesai paskaidrojumu par prasību, nav apstrīdējusi prasības summu un nav iesniegusi pierādījumus par to, ka ir veikusi samaksu pilnībā vai lielākā apmērā nekā norāda Prasītājs.

Tiesa atzīst, ka attiecībā uz Prasītāja prasījuma tiesībām ir piemērojamas Komerclikuma normas, kas nosaka, kādā kārtībā komercdarījumu dalībnieki var aizsargāt savas aizskartās tiesības un ar likumu aizsargātās intereses, tajā skaitā tiesību normas, kas nosaka prasības noilgumu, proti Komerclikuma 406.pants, kas paredz noilguma termiņu prasījumiem, kas izriet no komercdarījumiem, proti 3 gadi, kas skaitāms no 2011.gada 11.aprīļa, kad iestājās saistības izpildes termiņš.

Lietā ir pierādīts, ka Prasītājs 2014.gada 13.februārī Atbildētājai nosūtījis pirmstiesas brīdinājumu Nr.11.4/2545 uz viņas norādīto deklarēto dzīvesvietas adresi (lietas 46.-47.lapa).

Minētie rakstveida pierādījumi pierāda noilguma pārtraukumu CL 1905.panta izpratnē. Līdz ar ko saistība nav izbeigusies ar noilgumu un tā ir izpildāma.

CL 1652.panta pirmās daļas 3.punktā noteikts, ka *parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.*

CL 1759.pantā noteikts, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu.

CL 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka *gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Tiesa atzīst, ka pēc saistības izpildes termiņa iestāšanās Prasītājam saskaņā ar CL 1753.pantu ir tiesības saņemt likumiskos procentus par nokavējumu.

Prasītājs aprēķinājis procentus uz likuma pamata no 2011.gada 11.aprīļa līdz 2014.gada 25.martam 131,05 *euro* apmērā (lietas 15.lapa). Lietā nav gūti pierādījumi, ka Atbildētāja būtu izpildījusi saistības minētajā periodā pilnībā vai daļēji.

Tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no Atbildētājas Prasītāja labā nesamaksāto aizdevuma pamatsummu 727,02 *euro,* līgumiskos procentus no 2009.gada 10.jūlija līdz 2011.gada 10.aprīlim 157,78 *euro,* likumiskos procentus no 2011.gada 11.aprīļa līdz 2014.gada 25.martam 131,05 *euro*.

Saskaņā ar CL 1716.pantu *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi* (redakcijā līdz 31.12.2013.).

CL 1717.pants paredz, ka *līgumsodu var pievienot katram līgumam... līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas* (redakcijā līdz 31.12.2013.).

Līguma 8.1.apakšpunktā noteikts, ka par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem Atbildētāja maksā Prasītājam līgumsodu 0,3% dienā, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas.

Tātad puses ir norunājušas līgumsodu par saistību izpildes termiņu, kas noteikti grafikā, neievērošanu.

Prasītājs uzskaitījis līgumsodu 727,02 *euro* (lietas 14.lapa). Līgumsods rēķināts no 2009.gada 10.jūlija. Tiesa atzīst, ka Prasītājs līgumsodu rēķinājis par katra ikmēneša maksājuma termiņa neievērošanu līdz 2011.gada 10.aprīlim.

Tiesa secina, ka Atbildētāja neievēroja nolīgtos saistības izpildes termiņus un tādejādi Atbildētājas rīcības rezultātā viņai iestājās pienākums maksāt līgumsodu. Tiesa nav konstatējusi apstākļus, lai atbrīvotu Atbildētāju no neizdevīgām nokavējuma sekām.

Izvērtējot līgumsoda samērīgumu, tiesa atzīst sekojošo.

CL 1716.panta redakcija (no 01.01.2014.) paredz, ka *līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.*

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21.pantu pušu attiecībām nav tieši piemērojami CL noteikumi attiecībā uz līgumsoda regulējumu, kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī, taču tiesa ņem vērā sekojošus apstākļus.

Ar grozījumiem līgumsodu regulējošās tiesību normās likumdevējs ir mainījis līdz šim pastāvošo līgumsoda tiesisko regulējumu, atsakoties no sodīšanas funkcijas un paredzot, ka līgumsodam turpmāk būs preventīva (brīdinoša) un zaudējumu kompensēšanas funkcija, pie kam nosakot samērīguma mērauklu līgumsoda noteikšanai. Tiesa atzīst, ka līgumsods nevar kļūt par otras puses peļņas avotu. Prasītājs prasību par līgumsoda piedziņu nav pamatojis ar apstākļiem, kas norādītu, ka nepienācīgas saistību izpildes rezultātā, neievērojot grafiku, Prasītājam būtu radušies zaudējumi.

Tiesa atzīst, ka līgumsods pieprasītajā apmērā nav uzskatāms par samērīgu un tas samazināms līdz 10% no pamatparāda, kas tiesas ieskatā ir

samērīgs līgumsods, atzīstot par pamatotu prasību par līgumsoda 72,70 *euro* piedziņu no 2009.gada 10.jūlija līdz 2011.gada 10.aprīlim, noraidot prasību par līgumsoda 654,32 *euro* piedziņu.

CPL 195.pants paredz, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda [..] prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru [..]*.

Tiesa atzīst, ka pamatojoties uz CL 1753., 1765.pantu, Prasītājam ir tiesības saņemt līdz sprieduma izpildei likumiskos 6% gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas.

CPL 33.pantā noteikts, ka *tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistīties izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.*

CPL 39.panta pirmajā daļā noteikts*, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir, tai skaitā, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi (5.punkts).*

CPL 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.*

Tiesa atzīst, ka no Atbildētājas Prasītāja labā piedzenami Prasītāja samaksātie tiesas izdevumi - valsts nodeva proporcionāli apmierinātajai prasībai 163,28 *euro* (CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunkts- 15% no 1088,55 *euro*) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma un paziņojumu piegādāšanu 4,70 *euro.*

Tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu lietā kopā ir 202,42 *euro,* tai skaitā Tiesu administrācijas maksātie izdevumi par dokumentu izsniegšanu Atbildētājai Ziemeļirijā- 45 Lielbritānijas sterliņu mārciņas 2014.gada 9.maijā (lietas 32.lapa), kas *euro* valūtā maksājuma veikšanas dienā bija 55,06 *euro,* 45 Lielbritānijas sterliņu mārciņas 2015.gada 22.jūlijā (lietas 65.lapa), kas *euro* valūtā maksājuma veikšanas dienā bija 64,45 *euro,* 45 Lielbritānijas sterliņu mārciņas 2015.gada 21.oktobrī (lietas 79.lapa), kas *euro* valūtā maksājuma veikšanas dienā bija 61,23 *euro.*

Tiesa atzīst, ka nesamaksātie izdevumi 197,72 *euro* piedzenami no Atbildētājas valsts labā.

Pamatojoties uz CPL 41., 56., $56.^{2}$, 74., 189.-193., 195., $204.^{1}$, $250.^{25}$pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **AS „NORVIK BANKA",** reģistrācijas Nr.40003072918, aizdevuma parādu **727,02** *euro*, līgumiskos procentus no 2009.gada 10.jūlija līdz 2011.gada 10.aprīlim **157,78** *euro,* likumiskos nokavējuma procentus no 2011.gada 11.aprīļa līdz 2014.gada 25.martam **131,05** *euro,* līgumsodu no 2009.gada 10.jūlija līdz 2011.gada 10.aprīlim **72,70** *euro*, tiesas izdevumus **167,98** *euro*, kopā **1256,53** *euro* (viens tūkstotis divi simti piecdesmit seši eiro 53 centi). Samaksa veicama: AS „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, SWIFT: LATB LV22, saistības pēc līguma Nr.PTK-005002, konts Nr. LV47LATB00000PATEREUR.

Atzīt **AS „NORVIK BANKA"**, reģistrācijas Nr.40003072918, tiesības saņemt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās aizdevuma pamatsummas par laika posmu līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Noteikt Atbildētājai termiņu labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 654,32 *euro* piedziņu.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 197,72 *euro* (viens simts deviņdesmit septiņi eiro 72 centi). Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316; Konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmēja banka: Valsts kase BIC kods TRELLV 22.

Maksājumu apliecinošs dokuments sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzams Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2016.gada 1.aprīļa, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Lietas dalībnieks, kuram spriedums nosūtīts saskaņā ar CPL $56.^{2}$ pantu, spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma